

Mødet genoptaget kl. 14.30.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov for Grønland om salg og servering af stærke drikke.

(Lovforslag nr. L 100. Fremsat 5/11 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Søren B. Jørgensen (S):

Dette forslag er et ønske fra det grønlandske landsråd og skal ses som et led i forsøget på at begrænse spiritusmisbruget i Grønland. Der er også al grund til at være opmærksom på dette problem. Det fremgår af, at der i den sidste 6-årige periode – altså fra 1970 til 1976 – i gennemsnit er importeret 24,5 mill. dåser eller flasker øl, og denne udvikling har været stigende, begyndende med 17,9 mill. flasker eller dåser i 1970 og sluttende med 28,2 mill. i 1976. Nu ved vi, der er ca. 48.000 personer i Grønland; vi ved, at næsten halvdelen er under 15 år. Hertil kommer, at en dåse øl i Grønland koster 3,68 kr., og så kan enhver regne ud, at det ikke alene bliver et stort kvantum pr. voksen indbygger, men også et betydeligt beløb, der bruges på denne vare.

Forslaget har fået en grundig behandling i det af landsrådet nedsatte ædruelighedsudvalg, og det fremgår også af landsrådets behandling, at man fra grønlandsk side er helt klar over dette problem. Det kommer vel stærkest til udtryk i landsrådsformandens, Lars Chemnitz', udtalelse under landsrådets behandling af denne sag, hvor landsrådsformanden siger, at alle er klar over, at spiritusmisbruget er en hæmsko for samfundets udvikling.

De udvidede beføjelser, der efter forslaget skal tillægges kommunerne, kan vi fra socialdemokratiets side tilslutte os. Det er socialdemokratiets opfattelse, at ændringerne er et skridt i den rigtige retning, men jeg vil gerne tilføje, at jeg ikke tror, disse restriktioner alene gør det; der må mange andre ting til, men det er en helt anden sag.

Vi kan fra socialdemokratiets side tilsige ministeren en velvillig behandling af dette forslag.

Brøndsted (V):

Dette og de følgende forslag er, som det fremgår, ønsket af Grønlands landsråd, og derfor må man betragte dem som værende udtryk for både en overvejelse af, at det er noget, der er praktisk gennemførligt, og noget, det har betydning for Grønland at få gennemført. Vi må på den anden side sige, at det foreliggende forslag betyder en skærpelse inden for et område, hvor vi set fra syddanske forhold traditionelt holder på, at forbud ikke er et opdragelsesmiddel, at forbud er noget, der kun er en vej, man kan gå, når det er nødvendigt for at forhindre det, der i forvejen er med til at ødelægge vilkår for andre mennesker end dem, der nyder spiritus. Derfor er det ikke en vej, vi egentlig tror har nogen opdragende karakter, men altså virker som en beskyttelse af andre borgere.

Forslaget indeholder for det første en ganske rimelig bestemmelse i tilføjelsen til § 18, altså den foreslåede § 18 a, og som i meget høj grad minder om det, vi kender herhjemme. Der ønskes her almindelig værtshusorden: når værtshuset lukkes, lukkes der ikke alene for salg af spiritus, men også for et sted, man kan opholde sig. Det er da helt rimeligt og ønskeligt. Et kvarter skulle jo være nok til at drikke de sjatter, man har i glassene.

Den anden del af forslaget angår muligheden for virkelig at indføre forbud. Her må vi fra venstres side være tilfredse med at se, at man lægger disse beslutninger ud til kommunerne, så det bliver lokale beslutninger. Det er her, man, ikke mindst under vilkår og forhold som de grønlandske, har den eneste mulighed for at vurdere, hvem der skal have bevilling, og om givne bevillinger skal bevares.

Vi ser altså med tilfredshed, at kommunalbestyrelsernes ansvar styrkes, og det er vel også nødvendigt, at politiet kan gøre opmærksom på, at der er steder, hvor man bør gribe ind. Vi kan måske nok sige, det er hårde indgreb, men det kan altså være nødvendigt for at holde ro og orden.

Jeg mener, det er tilfredsstillende, at vi får mulighed for at gøre det partielt inden for en kommune, og at man også kan bestemme, i hvor lang tid, om det skal være dage eller timer, der skal lukkes for udskænkning.

Vi vil stille ministeren nogle spørgsmål, men vi er selvfølgelig – med beklagelse over, at det

[Brøndsted.]

er nødvendigt at lave en sådan lovgivning – positive over for at få en god udvalgsbehandling.

Dohrmann (FP):

Ser vi bare en enkelt gang bort fra det økonomiske, har Grønland derudover to meget store og sammenhængende problemer. Det ene er kønssygdommene, og det andet er spiritusmisbruget. Hvad angår det sidste, er der ingen tvivl om, at man må foretage sig et eller andet drastisk. Personlig anser jeg problemet for så alvorligt, at jeg en overgang overvejede, om man ikke burde foreslå et generelt forbud mod salg af spiritus i Grønland, men de mange dårlige erfaringer, vi har fra andre lande, som har forsøgt noget lignende, bevirkede, at jeg gik væk fra den tanke igen.

Men når ministeren nu foreslår, at det i vidt omfang skal overlades til kommunerne at træffe en sådan afgørelse, er det fremskridtspartiets opfattelse, at det vil være forkert ikke at prøve en sådan fremgangsmåde.

Når vi således som et frihedsselskende parti går ind for forbud, ligger der meget tungtvæjende grunde bagved, men vi håber og tror, at man på det område lokalt vil gøre det bedste for det grønlandske samfund.

Hvad angår forslaget om lukketiderne, hvor efter gæsterne skal være ude af lokalerne senest et kvarter efter lukketid, mener jeg i modsætning til venstres ordfører, at det er en dårlig løsning. Det er en kendsgerning, at det i praksis går sådan, at gæsterne rent ud sagt studedriker for at få has på de sidste genstande inden lukketid, med det resultat at selv delvis ædru personer bliver berusede, når de drikker temmelig store mængder på så kort tid.

Til slut vil jeg gerne spørge ministeren, om han ikke mener, det vil være hensigtsmæssigt, at der i lovtæksten blev tilføjet en bestemmelse om, at varelagre af øl og spiritus i de kommuner, hvor der indføres forbud, enten blev tilbagesendt eller i det mindste opbevaret og plomberet i aflåsede rum. Man har tidligere haft nogle dårlige eksempler på det område.

Gunner Baunsgaard (RV):

Alle, der har haft lejlighed til at beskæftige sig med grønlandske problemer, ved, at den hurtige omstilling af den grønlandske befolkning har skabt problemer. Vi skal og kan være

Grønlands landsråd behjælpelige, når de ønsker lovændringer, som de umiddelbart kan se er til gavn for Grønlands befolkning. Hr. Søren B. Jørgensen har omtalt lovforslagets indhold, og det skal jeg ikke gå nærmere ind på, men blot sige, at det jo her gælder nogle ændringer i 3 paragraffer. En effektivering af lukketiderne som i den danske restaurations- og hotellov må jo være helt rimelig.

Når Grønlands landsråd ønsker en indskrænkning i åbningstiderne, skal vi ikke stå i vejen. Vi kan fra det radikale venstre tiltræde lovforslaget, men jeg vil gerne spørge ministeren: hvilke overvejelser har man gjort sig med hensyn til forureningsproblemet, de tusindvis af øldåser er jo ødelæggende for den grønlandske natur? Kunne der her skrives ind med pant eller afgift, vil jeg anse det for en miljøvenlig handling, hvis problemet kunne løses.

Thue Christiansen (SF):

Det er da i orden, at landsrådet har vedtaget og således har foreslået dette lovforslag. Som det er blevet sagt, er der et stort spiritusmisbrug i Grønland, lidt for meget forbrug også efter vores mening. Det foreliggende lovforslag om ændring af lov for Grønland om salg og servering af stærke drikke er et tiltrængt skridt i bekæmpelsen af restauranternes udnyttelse af folks spontane konsumering af drikke købt før lukketid.

Folk får tit lov til at købe alt for meget spiritus, så meget at de ikke engang kan drikke det hele, når de går ud af restauranten. Med dette lovforslag vil man dæmpe denne udnyttelse af forbrugerne, hvorfor jeg kan anbefale lovforslaget.

Lovforslaget betyder imidlertid ikke, at man på denne måde løser grønlændernes problem med det alt for store forbrug af spiritus, ingenlunde. Restriktioner er ikke løsningen, hvis man ikke radikalt ændrer vores samfundssystem til noget bedre, til noget mere jordnært for os. Det er ikke spiritusmisbruget, der er det egentlige problem for det grønlandske folk. Derimod er det selve dets situation af fremmedgjorthed, følelsen af at være mindre værd, der er skyld i det alt for store forbrug af spiritus.

Lovforslaget er et forsøg på at dæmpe forbruget og et godt middel til at dæmpe salget af spiritus, som forbrugerne ikke får glæde af.

Burgdorf (KF):

Det er altid trist, når mennesker har et dårligt forhold til spiritus. Det er det, når det gælder enkeltpersoner, og det er det også, når det gælder dele af befolkningen. Den, der har færdedes bare en smule i Grønland, er klar over, at der her er et alt for stort forbrug. Jeg forstår, at landsrådet med dette forslag fremsat af ministeren vil prøve at dæmme op for det, og det kan vi da kun støtte. Om det så er nok, vil jo vise sig i fremtiden, men vi kan kun anbefale lovforslaget.

Hr. Gunner Baunsgaard nævnte noget om forurening i Grønland, og det er rigtigt, at det er et stort problem, enten det er flasker eller som nu mest dåser; de forsvinder heldigvis efter en tid, men alligevel ligger de og flyder deroppe.

En god ven har givet mig et råd desangående, og det vil jeg videregive til ministeren, som så kan afgøre, om han vil tage det som noget kuriøst eller alvorligt: hvad om man frøs disse øl i isterninger og serverede dem sådan? Så skete der i hvert fald ingen forurening med emballage, og forbruget blev nok heller ikke så stort.

Svend Erik Sørensen (KrF):

Vi har et kæmpestort alkoholproblem i Danmark, ikke mindst iblandt de unge, og det har man også oppe i Grønland. Man har deroppe i den nordlige del af riget gjort nogle erfaringer med stramning af salget af stærke drikke – f. eks. har man i visse byer ikke kunnet købe øl og spiritus i formiddagstimerne – og resultatet har været særdeles positivt; der mødte betydelig flere og betydelig flere rettidigt på arbejdspladserne om morgenen. Hidtil har sådanne indskrænkninger kunnet løbe i maksimalt en måned, nu foreslås kommunens beføjelser udvidet til at gennemføre sådanne indskrænkninger i maksimalt et år, og det må være rigtigt. Kommunalbestyrelsen har problemerne på nærmeste hold og derfor de bedste forudsætninger for at vurdere rækkevidden af de stramninger, man ønsker foretaget.

Alkoholproblemet er stort i Grønland, og mange familier, ja, hele samfundet, lider under det. Vi danskere har en stor del af skylden, og vores forsyningspolitik må tage sin del af skylden.

Jeg har et eksempel i frisk erindring: oppe i Godhavn stod man i efteråret 1975 og manglede træ og tømmer til den kirke, man var ved

at reparere, og som, umiddelbart før vinterstormene satte ind, stod delvis uden tag. Hvad fik man med skibet i september? Man fik hele forsyningen af øl og spiritus, men ikke materialerne til kirken. Håndværkerne måtte dække med presenninger.

Jo, det har knebet stærkt med prioriteringen af værdierne, når skibene afgik til Grønland i efterårsmånederne: øllet skulle frem for enhver pris. Nu ønsker man selv i Grønland at tage fat på problemet, og vi bør støtte mest muligt. Det drejer sig om et værn om den kultur, som skal være grundlaget for hele den kommende udvikling under hjemmestyret.

Vi kan tilsige lovforslaget vores positive medvirken, ikke mindst når det gælder stramningen af lukkeloven, som burde være et eksempel til efterfølgelse også hernede i den sydlige del af riget.

Fuglsang (DKP):

Kommunisterne forstår landsrådets ønske om at skærpe kontrollen med og begrænsningen i udskænkning og forbrug af alkohol i Grønland for dermed at forsøge at mindske de sociale og andre former for tragiske følger af spiritusforbruget. Men vi må nok samtidig sige, som det også er antydnet af forudgående talere, at det gælder for grønlænderne, som det gælder i denne del af riget, at det ikke er nok at snakke om, at Jeppe drikker, man må også se på, hvorfor han gør det. Vi kan lige så godt se i øjnene – det viser erfaringer kloden rundt – at det ikke er nok med kunstige indgreb, og jeg tror såmænd næppe heller, det vil løse problemerne, hvis man solgte øllet i Grønland i form af ispinde. Ej heller er det et spørgsmål om opdragelse, det er i virkeligheden et spørgsmål om at give grønlænderne og ikke mindst Grønlands unge noget andet, i og for sig give dem et livsindhold, for, som det er sagt af den grønlandske ordfører, er det i høj grad andre ting, som spiller ind, nemlig selve grønlændernes stilling, det grønlandske samfund. Men det er også noget, vi kender her: når selve det rigtige liv ikke giver dem noget indhold, flygter de fra det, og én måde de prøver at flygte fra det på er altså ved at kaste sig over forskellige former for stærke drikke. Så længe man ikke løser disse problemer, vil man heller ikke løse alkoholproblemet.

Steen Folke (VS):

Jeg skal ikke benægte, at der er et alvorligt

[Steen Folke.]

spiritusproblemet i Grønland, men jeg vil samtidig understrege, at det, der er tale om med dette forslag, er en symptombekæmpelse: det er ikke sygdommens årsager, men kun symptomerne man forsøger at gøre noget ved.

Problemets årsager er samfundsmæssige, det er den danskstyrede udvikling af et klassesamfund af dansk type, der har skabt den rodløshed og den umyndiggørelse og de sociale problemer, som bl. a. kommer til udtryk i spiritusmisbrug og alkoholisme. Indgreb af denne type løser ikke problemerne. Tidligere lukning af restauranterne og forbud mod servering af stærke drikke i visse virksomheder flytter blot problemerne andetsteds hen.

Men da det har lange udsigter med andet end symptombekæmpelse, og da jeg forstår, at der i Grønland er en betydelig opbakning bag ved dette forslag, vil vi i VS gå så vidt som til at overveje forslaget.

Berglund (Grønl.):

Der er én ting, man skal lægge mærke til i forbindelse med dette lovforslag, og det er, at det drejer sig om et ønske fra landsrådet. Mange af de lovforslag, der fremsættes, stammer i virkeligheden fra ministeriet for Grønland. Derfor er det glædeligt, at dette lovforslag får så stor opbakning.

Det er sandt, som det bliver sagt, at vi har et spiritusproblem, som skal bekæmpes, og bestræbelserne kan være mangeartede. En af dem udtrykkes i dette lovforslag. Baggrunden for lovforslaget er kommunernes forsøgsvisse ordninger, som kan betegnes som vellykkede og tilfredsstillende for borgerne, men bare lider af den fejl, at de ikke kan vare længere end én måned ifølge den gældende lov. Men til trods for at de ikke må vare mere end én måned, fortsætter de af og til i flere måneder. Det vil med andre ord sige, at der sker lovovertrædelser, og det vil man rette ved at ændre den gældende lov.

Så kan der siges det imod, at kommunerne får for stor magt, men i denne sammenhæng må man ikke glemme, at der er tale om en langstrakt kyststrækning, hvor der er meget forskellige forhold fra sted til sted, og at det er de lokale myndigheder, der ved bedst, hvordan problemerne skal angribes.

Det er nævnt, at et forslag om, at alle skal forlade lokalet et kvarter efter lukketiden, kun-

ne være betænkeligt. Det er et problem, man har drøftet flere gange i Grønland. Man har overvejet forskellige sanktioner, men manglede lovgrundlag til det. Derfor er det vigtigt for os grønlandere, at der kommer et lovgrundlag til at fjerne alle, som gerne ville fortsætte med at drikke i restauranterne. Det er velkendt, at der 2 timer, efter at serveringen er slut, stadig væk er nogle mennesker, der sidder med spiritus foran sig på bordet i restauranterne, og det må det være slut med.

Det siges, at disse lovændringer ikke vil hjælpe ret meget på spiritusmisbruget. Der er ingen af os, der forestiller sig, at disse lovændringer vil fjerne spiritusproblemet, men vi håber, at de vil hjælpe. Bl. a. håber jeg da, at de indtægter, der stammer fra spiritusafgiften, i højere og højere grad vil blive brugt til at skabe fritidsmuligheder, for et af de vigtigste redskaber til at bekæmpe spiritusproblemet, er at give folk sunde fritidsinteresser.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den venlige modtagelse, forslaget har fået. Jeg skal ikke gå i enkeltheder, for så vidt angår de bemærkninger, der er faldet. Det er jo sådan, at hovedparten har givet udtryk for den opfattelse, at det alvorlige spiritusproblem i Grønland udspringer af andre problemer, og at det, som det blev nævnt, derfor kun er symptomerne, vi beskæftiger os med her. Det er jo rigtigt; der er naturligvis et sæt af problemer, som man må være opmærksom på, når man drøfter disse ting. Det er i dette spørgsmål som i andre spørgsmål om forholdene i Grønland for mig sådan, at jeg vil lægge afgørende vægt på, hvad man både fra landsrådets, fra kommunernes og i og for sig generelt fra grønlandsk side kan fremføre af ønsker i forbindelse med en egentlig bekæmpelse af spiritusmisbruget. Jeg tror, det er væsentligt, at der ligesom fortsættes med at appellere til brede kredse i Grønland dels om at være opmærksom på de skadelige virkninger naturligvis, dels om at være opmærksom på, hvilke skridt der kan tages for at imødegå misbrug. Det er klart, at der kan ligge nogle dybtgående politiske overvejelser til grund for dette, og jeg tror simpelt hen, når jeg ser på diskussionen i Grønland, at det er noget, man allerede er i gang med.

Jeg er blevet stillet over for nogle spørgs-

[Ministeren for Grønland.]

mål, og det første spørgsmål kom fra hr. Dohrmann, som spurgte mig, om jeg ville være med på ideen om at aflåse, plombere eller anmode om at få de beholdninger af spiritus, som måtte være tilbage, fjernet fra lagerstedet, når man eventuelt indleder en forbudsperiode. Jeg er ikke i stand til at overskue de juridiske konsekvenser af dette. Der kan jo ligge noget jura i det spørgsmål, om man må have lov til at have en varebeholdning på sin egen bopæl, i sit eget forretningslokale, eller ikke. Men jeg kan sige, at dette er noget, vi kan drøfte videre i udvalget.

Hr. Gunner Baunsgaard spurgte mig, hvilke overvejelser vedrørende forureningsproblematikken vi havde gjort os, om Grønlandsministeren eventuelt var med på ideen om pant eller afgift af emballage. Det er også et spørgsmål, vi har drøftet meget nøje. Det er et svært spørgsmål at håndtere. Jeg har fået nogle henvendelser – for nu at tage fat på problemet på den ene måde – fra danske leverandører af stærke drikke og fra bryggerier, som har spurgt mig, om de kan medvirke på forskellig vis til at imødegå dette problem. Jeg mener egentlig, at det var en god idé, om bryggerierne kunne medvirke her. Men de kan jo ikke gøre noget alene, og derfor skulle de i så fald have kontakt med brede folkelige kredse i Grønland. Når de henvendte sig til mig, var det altså, fordi de havde fået sådanne henvendelser fra spejderorganisationer og sportsorganisationer i Grønland. Det vil vi i Grønlandsministeriet gerne medvirke til at formidle, hvis det kan blive i samarbejde med kommunalbestyrelserne; i hvert fald er det et uhyre vigtigt problem, som vi fra ministeriets side nødvendigvis må drøfte med Kommunernes Landsforening i Grønland og med landsrådet, akkurat som den øvrige del af problematikken.

Hvad angår spørgsmålet, om man kan fryse øl til isterninger, må jeg sige stop, for min kompetence strækker sig faktisk kun til øl i flydende form, men jeg har ladet mig fortælle, at spiritus, der indtages i frossen tilstand, kan være yderst farlig for mennesker – det kan man simpelt hen ikke fåle – så jeg vil mene, at vi i første omgang nok må gå uden om dette.

Jeg er meget enig med hr. Berglund i, at man måske på lidt længere sigt bør drøfte mulighederne for at anvende nogle af disse penge til at skabe fritidsfaciliteter for den grønlandske ung-

dom. Det var også både hr. Steen Folke, hr. Søren B. Jørgensen og hr. Thue Christiansen inde på. Det er symptomerne, vi snakker om her, men der er noget, der ligger til grund herfor, og vi mener, det vil være værdifuldt at fortsætte denne diskussion og få den ind i nogle rammer, der kan være mere realistisk betonet, end vi måske hidtil har oplevet.

Men endnu en gang, det egentlige initiativ hertil må komme fra grønlandsk side. Det må ikke være os, der i første omgang former disse tanker.

Jeg vil gerne endnu en gang sige tak for behandlingen her i tinget af forslaget. Jeg håber, at vi i udvalget kan klare de ting op, som jeg ved medlemmerne i udvalget vil stille yderligere spørgsmål om.

Dohrmann (FP):

Bare en kort bemærkning for at rette en misforståelse. Jeg burde naturligvis have sagt, at jeg tænkte på KGHs lagre af øl og spiritus. Jeg har aldrig drømt om, at man skulle tage rundt og plombere de beholdninger, der ligger rundt om i private hjem.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Nej, det var heller ikke det, jeg tænkte så meget på, da jeg svarede. Det, jeg troede spørgsmålet grundede sig på, var de beholdninger af spiritus, som fandtes ude i restaurationslokalerne. Det var dem, jeg i første omgang tænkte på. Jeg finder ikke, at det er særlig nødvendigt med det forhold, KGH har til de grønlandske samfund, at foretage plomberinger af KGHs beholdning. Jeg er godt nok vidende om, at der nogle enkelte steder i visse situationer har været problemer desangående, men jeg tror ikke, at det er noget, der i øvrigt frembyder et problem i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poul Dam):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 28. oktober blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
Første behandling af forslag til lov for Grønland om restaurationsafgift af øl.
 (Lovforslag nr. L 115. Fremsat 23/11 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Søren B. Jørgensen (S):

Dette forslag skal delvis ses sammen med det forslag, vi i øjeblikket behandler i Grønlandsudvalget om indførelse af en landsskat på op til 15 pct., men som ganske vist nu må påregnes ikke at træde i kraft før i 1978.

Men indtægterne fra denne landsskat sammen med indtægterne fra det, man påregner ifølge dette lovforslag, nemlig en restaurationsafgift på 1 kr. pr. flaske øl, skulle bruges til at dække det underskud, man har budgetteret med i landskassen.

Jeg må gå ud fra, at man i Grønland har gennemgået udgiftssiden meget nøje for at finde besparelser, og skal underskuddet dækkes, finder jeg ikke den foreslåede form uacceptabel. Jeg gør det heller ikke af en anden grund. Når det viser sig, at importen af øl faldt fra 30 mill. flasker eller dåser i 1974 til 28,2 mill. i 1975, mener jeg, at årsagen hertil er eller kan være de forhøjede spiritusafgifter, vi gennemførte i 1974. Kan forslaget også have en virkning i den retning, er det kun glædeligt.

Vi kan også her tilsiige ministeren en velvilig behandling.

Brøndsted (V):

Når man læser forslaget og bemærkningerne, har man jo indtryk af, at vi her står over for en afgiftslov mere end noget andet. Man mangler nogle penge, og så finder man et sted, hvor man kan tage dem, og så kender vi jo en af de traditionelle veje: vi lægger 1 kr. på øllet. Det er også det, der sker her, og man må så egentlig spørge sig selv, om det er helt rigtigt, at man udelukkende på baggrund af økonomiske vurderinger, som selvfølgelig skal tages med, man skal jo finde ud af, hvor pengene skal hentes, tager fat på et område som spiritus, hvor man ved, at afgiften ikke er præventiv, den vil ikke være med til at nedsætte forbruget, men vil bare ganske simpelt bevirke, at de, der er afhængige af et spiritusforbrug, vil komme til at betale det mere, og deres nød vil for så vidt blive det større. Det er ikke noget socialt forslag et sted, hvor man ved, at spiritusafhængigheden er så stor, som det just under

behandlingen af de foregående forslag er blevet beklaget fra alle ordføreres side. Man skaber ikke en bedre alkoholkultur ved at gøre priserne på alkohol højere.

Men vi må her se på, at man altså fra ansvarligt hold i Grønland mener, at det er en vej, der kan gås for at få de penge. Nu vel, lad os se på det.

Jeg har et par ting, som jeg i hvert fald gerne under udvalgsarbejdet vil have nærmere belyst. Jeg er ikke helt klar over, om det her ikke betyder, at KGH på dette område får en monopolstilling som værende det egentlige depot for al øludlevering, og om vi ikke her kommer lidt tilbage til de gamle forhold, at vi giver KGH en meget central stilling. Jeg kan ikke se, om det er nødvendigt, at det er KGH, der har denne centrale placering som eneste forsyner af pilsnerøl og luksusøl. Men det er da noget af det, vi kan bore i.

Det andet, som jeg også meget gerne vil have ministeren vil gøre rede for under udvalgsarbejdet, er de tre bemyndigelser, vi har.

Vi har i § 2, stk. 3, reglerne for selve opkrævningen. Det er meget vigtigt, måske fordi det er særlig besværligt i et samfund som det grønlandske, også at få at vide, hvordan denne opkrævning kan foregå, for det er meget væsentligt, at man er sikker på, at der opkræves alle steder, for ellers kan der jo ske nogle vældige misbrug af en sådan ekstra krone. § 5, stk. 1, handler om kontrollen, og det er da vigtigt at få at vide, hvem der foretager denne kontrollerende indsats, og i stk. 4 står, hvordan den kan udføres. Det kan da være beroligende, at ministeren tilkendegiver, at det alt sammen kan ske, uden at det koster noget, men det er den ene side af sagen. Hvordan det skal foregå, vil vi da gerne have lidt at vide om under udvalgsarbejdet.

Men vi vil da være positive og se på, hvordan det kan gøres bedst muligt.

Dohrmann (FP):

Fremskridtspartiet kan tilslutte sig forslaget om, at der indføres en lov for Grønland om restaurationsafgift på øl. Jeg forstår faktisk ikke, hvorfor man ikke, når Grønlands landsråd har de store økonomiske problemer, som det har, har foreslået en generel forhøjelse af øl- og spiritusafgifterne. Det er forkert, hvis nogen tror, at spiritusmisbruget først og fremmest sker på restauranterne. Tværtimod er det min opfattelse, at misbruget først og frem-